DELAVCI NA ZAČASNEM DELU V TUJINI

Naši mnogo obetajoči smučarji

V vrsto smučarskih tekmovanj, katerih se udeležujejo tekmovalci in ljubitelji belega športa iz vrst naših ljudi na začasnem delu v Švici, ZR Nemčiji in Avstriji, nedvomno sodi pet tekmovanj in to »Münchenski veleslalom«, »Slovenski veleslalom« v Vorarlbergu v Avstriji, veleslalom »Prijateljstvo« SD Planike iz Winterthura, »Vihorov veleslalom« in pa kot zaključni in najstarejši med njimi »Slovenski veleslalom« v Švici, ki ga organizira SPD Triglav iz Züricha.

Medtem ko se na vsaki od teh prireditev odvija prvenstvo društva organizatorja, pa vsakokrat tudi tekmovanje za Jugoslovanski smučarski kup v inozemstvu, borba za končno uvrstitev JU-SKI v sezoni pa je na »Slovenskem veleslalomu« v Švici.

Program, izvedbo tekmovanj, izbor in predčasno rezervacijo smučarskih terenov organizirajo društva sama, medtem ko domovina skrbi za pokale in darila, včasih pa, če je potrebno, priskoči na pomoč tudi finančno.

Čeprav je po novem letu smučarska sezona štartala s polno paro, pa se je sredi januarja, ko naj bi bilo prvo tekmovanje, vreme tako poslabšalo, da je bil Münchenski veleslalom prestavljen. V dnevih pred veleslalomom v Vorarlbergu lilo kot iz škafa in vse upe na smučanje že skoraj je bil odplavilo. Zadnji dan pa je nenadoma pričelo tako močno snežiti da so v Avstriji le tekmovali, da pa je bilo udeležencev iz sosednjih dežel mnogo manj kot sicer, kajti mnogokje so bile ceste zasnežene in gorski prehodi zaprti.

Drugemu tekmovanju je sledilo tretje, veleslalom »Prijateljstvo« SD Planike iz Winterthura. S snegom je šlo najprej na bolje, potem pa se je ponovno zmehčal in dan pred prireditvijo je bilo tekmovanje prestavljeno iz Riedbada v Ebnat-Kappel. In kot v Avstriji, so organizatorji tudi tokrat dokazali, da so vsem težavam kos. Časa je bilo malo, dela mnogo, pa vendar je bilo vse ob pravem času nared. Kažipoti ob cestah, tekmovalna pisarna, narodne melodije pred tekmo na smučišču, okrepčila. In kljub temu, da je pričelo celo deževati in se je spuščala vedno gostejša megla, je tekmovanje potekalo brez zastojev. Temu so nedvomno pripomogli disciplinira-nost tekmovalcev, vztrajnost članov društva na startu, kontroli, pri mikrofonih in na cilju ter požrtvovalnost starih prijateljev Planike članov SD Kanin iz Bovca, ki so tudi letos pripeljali s seboj svoje elektronske časomerilce.

Komajda smo se dodobra spočili, že smo bili, smučarji in nesmučarji, otroci in odrasli, spet na poti, proti Aachenkirchu, ki nas je pričakal v prekrasnem sončnem vremenu. Tu je bilo v soboto društveno prvenstvo, v nedeljo pa 2. Münchenski veleslalom. Proga je bila sicer varno speljana ob robu gozda, a le ni mogla kljubovati močnim sončnim žarkom sobotnega popoldneva. V noči iz sobote na nedeljo se je vreme spremenilo, pričelo je snežiti in zmrzovati in v nedeljo so se morali tekmovalci spoprijeti ne le s časi, temveč tudi z ledom.

»Vihorcv veleslalom« je bil iz tehničnih razlogov odpovedan, tako je bilo pred nami zadnje tekmovanje v sezoni, »Slovenski veleslalom« v Unteribergu, v Švici, katerega pokrovitelj je bila tovarna Elan iz Begunj na Gorenjskem.

Tega veleslaloma, ki je bil prvič organiziran pred osmimi leti prav v Unteribergu, in ki je bil pobudnik številnih tovrstnih smučarskih prireditev, se udeležuje iz leta v leto več naših ljudi. Letos se je prijavilo nad 300 tekmovalcev, članov slovenskih in jugoslovanskih društev iz vse Švice, pa Beneški Slovenci na začasnem delu v tej deželi in smučarji iz sosednje Avstrije, iz ZR Nemčije pa so se pripeljali s posebnim avtobusom že v petek, kajti v soboto je bilo na Hoch Ybrigu nad Unteribergom zadnje tekmovanje za JU-SKI. Na smučiščih je preveval pravi športni duh, na progi pa borba za končni plasman v JU-SKI za sezono 1978/79. Zmagala sta Irena Stipetič in Vojko Gašperšič, veliki prehodni pokal pa je odnesla domov ekipa SKUD Triglav iz Stuttgarta.

Blesteče pokale, ki so jih prispevale številne delovne in športne organizacije in ustanove v domovini pa so na teh tekmovanjih prejemali tudi naši najmlajši zmagovalci, cicibanke in cicibani Polona Matul, Armin Verbič, Andreja Stipetić, Robertino Gašperšič, Tina Ivančič, Helenca Dolhar, Erik Bernik, Katja Rot, Robert Kristan, Damjan Romih, Mathias Zavratnik, Sandi Zupan in Irina Kolar, pionirji in pionirje Erika Verbič, Tadeja Ivančič, Andrej Arzenšek, Eva Jakopič, Mihael Rot, Tanja Šporer, Daniel Ilar, Janko Halič, Davor Kantušar in Sonja Hladnik, ter uspešna mladinca Katja Hladnik in Robert Reichman.

Breda Stepič-Cechich

HUMORESKA

NEŽNI SUBJEKT SPLOŠNE LJUDSKE OBRAMBE

Ko so se neke davne noči pred našim štetjem Galci skrivaj vzpenjali proti Kapitolu, so njihove šume prve zaslišale »svete« gosi v Junoninem svetišču. S svojim gaganjem so ljubimke glavne boginje prebudile rimske vojščake, ki so nato z orožjem pregnali Galce. Če verjamemo tej zgodbi, so gosi rešile Rim.

Toda na žalost moderne oborožene sile, tudi naše, niso opremljene z alarmnimi gosmi, ki bi čuvale vojne objekte. Ta dolžnost je v sedanjih armadah zaupana – stražarjem!

Ta sprehod po zgodovini je bil potreben zato, da bi bolje označili nalogo junaka naše zgodbe: vojaka-stražarja Jaka Zvitega.

Torej, Jaka Zviti, stražar tretje izmene na stražarskem mestu št. (nečitljivo – vojna tajnost), hodi po stražarski stezi, opazuje levo in desno ter budno prisluškuje vsakemu šumu. Čez nekaj trenutkov bo polnoč. Vojaški objekt je le medlo osvetljen in razen zavijanja vetra nič ne moti nočnega miru. Od skladišča vodi ozka potka, ki se izgublja v temnem gozdu.

Jaka s koraki meri stražarsko stezo, varuje zaupano mu skladišče in – se preizkuša v poznavanju stražarskih dolžnosti. Njegov drugi »jaz«, vest seveda, ga sprašuje, on pa strumno kot iz puške odgovarja.

– Kaj bi storil Jaka, če bi nenadoma iz bližnjega gozda pridrvel Ursus speleus in napadel objekt? – sprašuje Vest.

– Jaz bi, tovarišica Vest, jaz bi... – se v zagati praska za ušesi Jaka – Jaz bi zagrabil puško in tresk v čelo zverini!

– V čelo! – se mu posmehuje Vest. – Ali ne veš, tristo medvedov, da v lovopustu, ki še vedno traja, ne smeš streljati živali?!

– Ja, potem, potem bi pa trikrat zavpil stoj! In če še vedno ne bi obstala...

– Počakaj vendar Jaka, odkod pa naj zverina razume po naše? Sploh pa ne vem, zakaj si tako »prijel« za to žival, ko dobro veš, da v naših krajih ni skalnih medvedov.

– Prav imaš, – prizna Jaka svojo zmoto.

– Kaj pa bi storil, – spet začne Vest – če bi se nenadoma eksplozijo, ki bi zajela še skladišče in vse bi šlo k vragu!

– Res je, se spet vda Jaka.

– In kaj bi ti, stražarček moj, naredil, če bi tam po potki...

Nekaj zašumi. Na poti se pojavi senca. Zelo nejasna je. Vest obstane na polovici vprašanja. Silhueta se bliža. Nepovabljena in nepoznana oseba je vse bliže. Še deset korakov in...

– Stoj! – zakriči Jaka Zviti.

prikazal diverzant? V roki puška z dušilcem, v torbi pa eksploziv, bombe, detonator...

– Trikrat bi zavpil stoj! in če se na tretji poziv ne bi ustavil, bi streljal vanj!

Vest se prime za glavo in prebledi.

– Zaboga Jaka, kako moreš reči nekaj tako neumnega?! Se sploh zavedaš, da bi lahko zadel bombo ali eksploziv v njegovi torbi in, o groza, povzročil

– Stojim, – se zasliši nežni sopran.

– Kdo je? – strogo vztraja stražar pri skladišču.

– Kaj ne vidiš neroda, jaz, Francka.

– Katera Francka?

– Ali se ne spomniš? Bila je nedelja, pogovarjala sva se na mostu. Saj sem ti povedala, da grem na vojaške vaje. Zdaj se vračam domov. Naš ženski vod je bil med najboljšimi. Ti pa stražariš, – govori dekle in se korak za korakom približuje Jaki.

Jaka se skrije za drevo in še enkrat zavpije:

– Stoj, ne približuj se!

– Kaj ti je Jakec? – kot potok žubori iz Franckinih ust. – Proti meni si tako strog, vojaški, stražarski? Pa tako lepo si mi govoril, kako sem ti všeč...

– Sem, – prizna Jaka – toda služba je služba!

– Že, že služba, ampak... – se ne vda nežni subjekt splošne ljudske obrambe in Jaka že čuti njen dah. Puškina cev v višini njenih prsi se oklevajoče povesi.

Dekle stoji že tik pred Jakom.

– Poglej ga no, vojaka z avtomatsko puško M-70 A1! Imaš v njej tudi prave naboje?

– Seveda, kaj pa misliš?

– Nimaš, lažeš!

– Ne lažem, častna beseda!

– Daj, da pogledam, – vztraja Francka in nežno prime za puško, ki jo z lahkoto vzame iz rok presenečenemu Jaki. Ogleduje jo, obrača, potegne zapirač v zadnji položaj, tedaj pa hitro odskoči za dva koraka in vzklikne:

– Roke kvišku nesreča ti nevojaška, antistražarska!

Jaka je povsem izgubljen. Namesto kvišku sklene roke v položaj »prosim te«. Komaj še iztisne iz sebe besedam le podobne glasove:

– Francka, ljubim te! Francka, prosim te, vrni mi puško! Te stvari niso za igro. Še v zapor me boš spravila!

– Na jo, nejunak. Drugič pa pazi. Orožja se ne da iz rok, niti dejavniku splošne ljudske obrambe!

Hip zatem dekle veselo odskaklja po stezi in se izgubi v temini.

– Jaka, Jaka, zbudi se! – povleče za rokav stražarja tretje izmene razvodnik straže Nace.

Jaka se predrami, si pomenca oči in globoko zajame sapo, presrečen, ker je bil vse to le – sen.

Resnična je le čedna Francka, nežni subjekt splošne ljudske obrambe, ki se sleherni dan vrača po stezi mimo skladišča eksploziva in sramežljivo pogleduje stražarje. IVAN ŠUČUR

»FIGA« S FIGO

Je pa s to našo trgovino nekaj narobe! Vsaj taka misel se vsiljuje kupcu, ki je »strokovno« ali kako drugače podkovan... Žena me je poslala v trgovino, sicer po nekaj povsem vsakdanjega. Ker pa imam rad tudi suhe fige, sem jih kupil zavojček. Toda za ceno, ker sem kupil tudi kaj drugega, niti nisem vprašal. Šele doma sem pogledal: 17,09 dinarjev!

Da bi se obranil očitkov, ali razsipništva, sem prebral listek na zavojčku, v katerem so bile zapakirane. Takole piše:

»Poreklo: Grčija, leto 1978

Uvoznik: ‚Stokopromet' – Skopje (mar ni to podjetje za promet z živino?)

Pakira: ‚Emona' Ljubljana, teža 250 gr.«

Kilogram fig stane torej 68,36 din ali skoraj sedem starih tisočakov!

Toda – ne gre za to!

Zakaj mora neko blago (pa naj gre zgolj za tako delikatesno blago kot so suhe fige!) skozi toliko rok?

Ne čudimo se, če so cene take, če sleherni posrednik ali prodajalec pri vsem tem pristavi svoj »lonček«.

IZTOK AUSEC

Več higiene v trgovini!

Trgovina je velika, majhna, lahko pa tudi zelo velika hiša. Nekatere so moderno urejene, nekatere pa so zelo zanemarjene. Trgovina v kateri kupujemo mi daleč od našega doma. To je majhna trgovina, ki ni nikoli urejena. Prodajalki niso nasmejane in sploh bolj malo vljudne. Kupec pred menoj je plačal in odšel. Na vrsto sem prišel jaz. Kilogram kruha prosim, sem rekel. Prodajalka je vzela nož in odrezala kos kruha, ga prijela in mi ga dala. Prav s tisto roko je prej prijemala denar. Zavrnil sem se 10 dkg salame. Odrezala je salamo. Prišen jo je zavila, je kar nekajkrat „naa-čir" kovala. Bacili, ki so prišli iz ust, so se usedli prav na salamo. Plačal sem kruh. Salamo pa sem pustil v trgovini na pultu. Prodajalka je začudeno strmela v mene. Zakaj sem ... [illegible] ... v trgovini ... [illegible] ... kaj ... [illegible] ... je ... [illegible] ... ki so pakirane. Jaz ... [illegible] ... ali prodajana hrana, prijemna denar na vse nas.

[illegible]